

**VÝROČNÁ SPRÁVA
za účtovné obdobie k 31.12.2013**

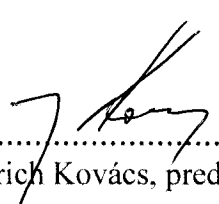
Obchodné meno účtovnej jednotky : **Agrodružstvo Turňa**

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354

Vyhotovená dňa : 28. 04. 2014

Prerokovaná dňa : 30.5.2014

Počet strán : 11

.....
Ing. Imrich Kovács, predseda

1./ Úvod – všeobecné údaje

Povinnosť vypracovať výročnú správu družstva za rok 2012 vyplynula z § 20 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Obchodné meno : Agrodružstvo Turňa

Sídlo : 044 02 Turňa nad Bodvou č. 354

IČO : 36861421

DIC : 2022735880

Hlavné činnosti : - poľnohospodárska výroba – zmiešané hospodárstvo
- výroba poľnohospodárskych plodín a chov hosp. zvierat

Štatutárny orgán : Ing. Imrich Kovács – predseda

Ul. Čiga 668/9, 044 02 Turňa nad Bodvou

Agrodružstvo Turňa vzniklo v dôsledku rozdelenia Poľnohospodárskeho družstva Nová Bodva dňa 31.12.2008.

2. / Stav a vývoj účtovnej jednotky

Agrodružstvo Turňa je lokalizované vo východnej časti Slovenského krasu a zameriava sa na poľnohospodársku prvovýrobu. Záujmové územia družstva sa nachádzajú v k. ú. obcí Turňa nad Bodvou, Háj, Dvorníky, Včeláre, Zádiel a Hrhov.

Družstvo sa špecializuje najmä na chov hovädzieho dobytku so zameraním na produkciu surového kravského mlieka a na chov výkrmového hovädzieho dobytku ako aj na chov brojlerových kurčiat. Nakoľko na hospodárskom dvore Zádiel sú výborné podmienky pre chov kráv bez trhovej produkcie mlieka, družstvo v roku 2009 začalo so založením chovu dojčiacich kráv. Chov dojčiacich kráv bol založený v nádeji, že v tejto oblasti bola zverejnená výzva a cez projekt družstvo získa finančné prostriedky vo forme investičných dotácií. Ambiciózny projekt bol realizovaný, zvýšili sme počty VDJ, ale bez očakávanej podpory zo strany štátu. V roku 2012 boli zrušené aj dotácie na KBTPM, čo ďalej prehĺbuje stratu. Pri predaji výkrmového dobytku pre neexistujúci domáci spracovateľský priemysel, sme odkázaní na export a zápasíme s obchodníkmi, ktorí sa usilujú nákupné ceny neustále znižovať.

Za účelom využitia nedostupných pasienkov pre mechanizáciu družstvo chová aj ovce mäsového typu a v šľachtiteľských chovoch produkuje aj kvalitných plemenných baranov. Kým do roku 2010 sme chovali ovce hlavne so zameraním na produkciu mliečnych jatočných jahniat, v roku 2011 sme začali ovce dojiť s cieľom dosiahnutia priaznivejších ekonomických výsledkov v chove oviec. V roku 2012 sme investovali 5466,22 EUR do dojacieho zariadenia konvového na ovce a v roku 2013 sme zvýšili počet dojných oviec z 144 na 185 ks oproti roku 2012. V roku 2011 bol schválený ŠECH oviec za účelom kríženia merinových oviec s dojným plemenom lacaune.

Značný potenciál činnosti družstva predstavuje aj pestovanie krmovín. Dôležitou úlohou družstva je zamerať sa na výrobu čo najkvalitnejších objemových krmív. Majme na pamäti, že realizačná cena mlieka nereaguje pohotovo na rast cien kŕmnych zmesí a tak jedine kvalitným objemovým krmivom máme predpoklad na dosiahnutie rentabilnej výroby mlieka a mäsa.

Družstvo hospodári na výmere 2018,98 ha poľnohospodárskej pôdy. Hustosiate obiloviny pestuje družstvo na 608,49 ha, krmoviny na ornej pôde na 803,11 ha a zvyšok tvoria lúky a pasienky.

Stavy hospodárskych zvierat k 31.12.

	2011	2012	2013
Spolu :	2 393	2 465	1947
- kravy	249	285	259
- kravy bez trh.prod.mlieka	51	100	104
VTJ	107	46	106
teľatá	173	180	164
jalovice	203	214	197
HD vo výkrme	145	250	256
plemenný býk	3	3	4
bahnice	1124	1046	676
pl.barani	47	32	42
ml.barani	24	29	27
ml.ovce	216	231	71
kozy dospelé	49	47	40
capy	2	2	1
kozy mladé	0	0	0

Štruktúra osevu v ha a produkcia v t

Plodina	2012		2013	
	ha	t	ha	t
Obiloviny	709,42	2209,24	608,49	2030,25
z toho pšenica ozimná	340,32	891,96	340,87	1233,65
jačmeň jarný	263,36	747,56	221,76	548,91
jačmeň ozimný			20,86	52,23
kukurica na zno	60,15	549,12	25,00	195,46
ovos	5,59	6,60	0	0
bôb obyčajný	40,00	14,00	0	0
Repka ozimná	40,73	36,53	0	0
Kukurica na siláž	165,35	5682,20	222,42	3941,30
Kukurica na LKS			74,26	474,80
Strukovino obilná miešanka	39,85	387,50	0	0
Zmeska ozimná - medziplodina	28,85	28,00	0	0
Zmeska jarná			25,32	12,66
Lucerna	136,25	3878,16	138,60	4370,10
Trávy na ornej pôde	386,00	2887,02	342,51	4016,20
Trvalé trávne porasty	644,14	2793,82	590,67	2058,90
Ležiaca pôda s dotáciami			16,71	
Poľnohospodárska pôda spolu	2121,46	17902,47	2018,98	16904,21

Aj rok 2013 bol pre rastlinnú výrobu zložitým rokom. Z dôvodu nepriaznivých klimatických podmienok nestihli sme zasívať jačmeň jarný v agrotechnickom termíne dôvodom čoho bola veľmi nízka hektárová úroda tejto komodity 2,48 t / ha. U kukurice na zeleno značnú časť úrody zničila zver a za nízkou hektárovou úrodou lúk a pasienok zasa môžeme hľadať suché letné počasie. Dosiahnuté výsledky pri pestovaní lucerny a tráv na ornej pôde môžeme hodnotiť ako priemerné, ale podarilo sa nám vyrobiť kvalitné objemové krmivo čo má veľmi priaznivý vplyv na produkciu mlieka. Uplynulý rok možno charakterizovať tak, že na jednej strane slabá úrodnosť, na druhej strane vysoké náklady, nakoľko počas pestovateľského procesu do výroby bolo vložené všetko potrebné. Dosiahnutými výsledkami v roku 2013 v rastlinnej výrobe nemôžeme byť spokojní. Mierne zvýšenie realizačnej ceny oproti roku 2012 sme dosiahli u jačmeňa, ale úroda bola neskutočne nízka, u pšenice zasa môžeme hovoriť o cenovom prepade, keď sme na každom metráku stratili 4,63 €.

Živočíšna výroba hospodársky rok 2013 uzatvorila takisto stratou ako rok 2012. Síce strata sa oproti roku 2012 znížila o 34 759 EUR ale s výsledkami zďaleka nemôžeme byť spokojní.

V živočíšnej výrobe mlieko je komoditou, ktorá zabezpečuje pravidelný príjem. Priemerná cena mlieka dosiahla úroveň 33,61 eurocentu na l mlieka, čo bolo o 2,94 eurocenta viac ako v roku 2012, ale výrobné náklady litra mlieka pri súčasnej úrovni vstupov sa neustále zvyšujú čo sa odzrkadľuje na konečnom negatívnom výsledku hospodárenia, t. j. vlastné náklady na 1 l vydojeného mlieka sú 38,03 cent, dotácia na 1 l mlieka 1,49 cent, realizačná cena 1 l mlieka je 33,61 cent = strata vo výške 2,93 cent/ 1 liter mlieka. K dosiahnutiu kladného salda vedie jedna cesta, a to pri dôslednom zlepšovaní technológie výroby neustále znižovať neopodstatnené náklady, a popritom zvyšovať úžitkovosť zvierat. Pravdou je, že chov HD je zložitý odvetvie, viaže prírodné a iné zdroje vo veľkom rozsahu, má veľkú finančnú a zdrojovú náročnosť, no našou snahou musí byť z roka na rok zlepšovať ekonomiku výroby mlieka a hovädzieho mäsa, od čoho sa odvíja konečná úspešnosť chovu HD.

V roku 2013 sa znížil prevod jalovic do stavu kráv, avšak zvýšil sa odchov teliat na 100 ks kráv bez VTJ z 64,18 na 76,03. Pozitívny vývoj sme zaznamenali v mliekovej úžitkovosti na dojniciu, ktorá medziročne vzrástla o 189.

Negatívnym javom je nepriaznivý vývoj predajnej ceny hovädzieho dobytku vo výkrme, ktorá ukazuje klesajúcu tendenciu. Predajná cena u hovädzieho dobytku vo výkrme na každom predanom kilograme je o 0,228 EUR nižšia ako to bolo v roku 2012. Rovnako nemožno predpokladať, že by mohli klesnúť ceny krmných zmesí, ktoré predstavujú rozhodujúcu nákladovú položku pri produkcii produktov živočíšnej výroby.

Realizačná cena u brojlerových kurčiat v roku 2013 stúpila o 0,07 Eur / kg. Táto realizačná cena zďaleka nie je v súlade vývojom vstupných cien. Našťastie teraz aspoň s predajom nemáme vážnejšie problémy, nakoľko s odberateľskou firmou z Maďarska od roku 2012 máme korektné podnikateľské vzťahy.

V roku 2013 sa znížila realizačná cena u jahniat z 2,565 Eur/kg na 2,468 Eur/kg. Vrásky na čele nám robí aj chov plemenných baranov, kde absentuje rovnováha medzi dopytom a ponukou plemena MERINO.

Z dôvodu absencie koncepčného prístupu štátu k poľnohospodárskej politike sme nútení naše produkty zhodnocovať mimo územia nášho štátu. Štát by mal zmeniť podporné mechanizmy, ktoré by mali vo väčšej miere ako doteraz stimulovať rozvoj výroby a zároveň cieľavedome podporovať zvýšený odbyt našich poľnohospodárskych produktov v tuzemsku.

Tržby a realizované množstvá rastlinných a živočíšnych komodít

	Tržby v EUR		množstvo v t resp. tis. l	
	2012	2013	2012	2013
mlieko	441 264	496 134	1 438,7	1 476,36
jatočné kravy	52 643	68 430	49,32	60,62
výkrm HD	82 976	210 994	38,50	82,97
jahňatá	40 680	37 935	15,86	15,37
broj. kurčatá	335 533	341 417	343,88	326,33
potrav. pšenica	231 018	78 734	1111,67	487,61
sladov. jačmeň	102 380	105 723	496,13	455,16

Realizačné ceny a vlastné náklady hlavných komodít v EUR

	m.j.	2012		2013	
		RC	VN	RC	VN
mlieko	l	0,307	0,353	0,336	0,380
jatočné kravy	kg ž.hm.	1,061		1,129	
HD vo výkrme	kg ž.hm.	2,155		1,927	
brojl. kurčatá	kg ž.hm.	0,976	1,124	1,046	1,223
jahňatá	kg ž.hm.	2,565		2,468	
pšenica potravinárska	t	207,8	253,2	161,4	204,60
jačmeň sladovnícky	t	206,4	193,5	220,5	212,70

Produkcia objemových, konzervovaných krmív v t

	2012	2013
seno	890	1275,9
senáž lucernová, trávna	1822	1833
siláž kukuřičná	4810	3350,10
LKS		474,80

Vybrané ukazovatele živočíšnej výroby

	2012	2013
Výroba mlieka v tis. l – dojnice	1 575,3	1 622,3
Predaj mlieka v tis. l - dojnice	1 438,8	1 438,8
Dojivosť na 1 kravu v l - dojnice	5 881	6 070
Produkcia / predaj mlieka v l na 1 KD - dojnice	16,07 / 14,67	16,63 / 15,13
Narodenie teliat v ks	414	383
Úhyn teliat v ks	25	10
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ - dojnice	64,18	76,03
Odch. teliat na 100 ks kráv bez prev. VTJ - KBTP	33,01	78,12
Brakovanie kráv v % - dojnice	28,73	36,70
Brakovanie kráv v % - KBTP	16,50	19,79
% teľných kráv – dojnice	57,0	51,70
% teľných kráv – KBTP	66,0	52,00
Predaj broj. Kurčiat v kg	343885	326329
Priemerná váha kurčiat v kg	2,31	2,18
Spotreba krmív v kg na 1 kg	2,16	2,28
Narodenie jahniat	926	729
Odchov jahniat na 100 ks bahníc	86,38	97,20

Ukazovatele práce a miezd

	2012	2013
Počet zamestnancov k 31.12.	40	42
z toho THP	7	7
Priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný	42,8	41,5
Ročné mzdy v EUR	394429	400236

Priemerná mzda na 1 zamestnanca v roku 2013 sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zvýšila o 4,69 %, a to z 768 EUR na 804 EUR.

Priemerná mesačná mzda podľa ŠÚ SR v poľnohospodárstve za rok 2013 dosiahla 626 EUR a v národnom hospodárstve 824 EUR, t. j. v poľnohospodárstve priemerný mesačný zárobok ukazuje klesajúcu tendenciu oproti roku 2012.

Výnosy a náklady v celých eurách

	31. 12. 2012	31. 12. 2013
Výroba	1 624 732	1 603 835
- tržby za výrobky RV	351 261	190 616
- tržby za výrobky ŽV	453 455	509 349
- tržby za zvieratá	491 571	609 399
- ostatné tržby	64 962	57 833
- aktivácia	285 316	167 441
- zmena stavu výrobkov	9 101	18 274
- zmena stavu zvierat	- 23 286	13 102
- zmena stavu nedokončenej výroby	- 7 646	37 820
Výrobná spotreba	1 332 996	1 357 680
Spotreba materiálu a energie	1 050 484	1 084 236
- spotreba PHM	210 543	218 381
- spotreba chemikálie	56 594	52 180
- spotreba osív	47 336	56 800
- spotreba hnojív	82 120	112 433
- spotreba stavebného materiálu	13 147	5 613
- spotreba náhradných dielov	63 121	65 032
- spotreba elektrickej energie	39 412	40 633
- spotreba plynu	19 772	21 895
- spotreba dezinfekčných prost.	11 428	9 908
- spotreba krmív	429 506	411 579
- spotreba spermií	8 212	9 372
- spotreba olejov a mazadiel	5 298	5 673
- spotreba ostatného materiálu	37 238	43 502
Služby spolu	282 512	273 444
- nájomné za pôdu	57 585	56 507
- opravy	55 997	49 309
- veterinárne služby	9 596	9 596
- veterinárne služby – lieky	57 338	52 345
- plemenárske výkony	9 784	9 956
- výkony spojov	5 410	5 723
Osobné náklady	571 252	576 272
Dane a poplatky	42 510	48 054
Odpisy	332 638	354 759
Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	251 972	140 089

Zostatková cena predaného DM	207 469	96 451
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	867 547	913 231
Ostatné náklady z hospodárskej činnosti	283 828	287 358
Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	- 26 991	- 64 361
Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	23 033	8 628
Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti	0	- 15 543
Daň z príjmov (splatná a odložená daň)	28 632	2 530
Hospodársky výsledok	-32 590	- 73 806

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v EUR

	2012	2013
Spolu	614 201	592 821
z toho :		
- stavby, budovy	66 173	25 288
- stroje, zariadenia, dopravné prost.	316 767	277 745
- základné stádo zvierat	225 290	144 594
- pozemky	5 971	145 194

V roku 2013 v rámci doplnenia základného stáda zvierat sme preradili do chovu 95 ks vysokoteľných jalovic v celkovej hodnote 107642,50 EUR (v priemernej cene 1133,08 EUR za 1 ks). Ďalej sme preradili do základného stáda zvierat 4 ks plemenných býkov, 232 ks bahníc v celkovej hodnote 21022,68 € , 22 ks plemenných baranov. V roku 2013 sme obstarali 2 ks plemenných baranov v celkovej hodnote 860,- € a 2 ks plemenných býkov v hodnote 5215,67 EUR.

V rámci investície sme si obstarali:

- MANITOU MLT 634 v hodnote 63649,50 EUR
- ANNABURGER v hodnote 123799,50 EUR
- Silážny lis RT 8000 v hodnote 76 848,- EUR
- Odmasťovací stôl SEON 50 v hodnote 799,- EUR
- Dojacie zariadenie mob. MDZ1K1 v hodnote 680,- EUR
- Kamerový systém v hodnote 11 511,39 EUR
- OK JD 9580 WTS – použitý v hodnote 258,- EUR
- ANNABURGER - použitý v hodnote 200,- EUR
- Poľné hnojisko v hodnote 1200,- EUR

- Vykonali sme technické zhodnotenie na Silážnom žľabe v hodnote 24 088,- EUR.

Na financovanie investičnej činnosti sme použili vlastné zdroje.

Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2013

Peňažné prostriedky na bankových účtoch spolu	179788 €
Pohľadávky v lehote splatnosti	142694 €
Pohľadávky po lehote splatnosti	107184 €
Záväzky z obchodného styku v lehote splatnosti	171733 €
Záväzky z obchodného styku o lehote splatnosti	147723 €

Družstvo eviduje rizikové pohľadávky voči dvom odberateľom. Na rizikové pohľadávky sa tvorila opravná položka v zmysle platných predpisov v roku 2012 a 2013 v celkovej sume 1490,94 EUR .

3./ Majetkové pomery družstva

Počet členov k 31.12.2013:	11 fyzických osôb
Základný členský vklad pre fyzické osoby :	3 000,- EUR / člen
Zapisované základné imanie :	24 000,- EUR

Družstvo je emitentom družstevných podielnických listov v menovitej hodnote 34,- € / 1 ks DPL.

DPL sú vydané pre oprávnené osoby :

- členov družstva v celkovom počte : 9003 ks
- nečlenov družstva v celkovom počte : 7267 ks

V roku 2013 družstvo odkúpilo 514 ks DPL.

4./ Iné dôležité informácie

V roku 2013 účtovná jednotka nevynaložila žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

5./ Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva

Podnikateľským zámerom družstva na rok 2014 je zvyšovanie úžitkovosti dojníc, zlepšenie reprodukčných ukazovateľov v chove HD, zvyšovanie váhových prírastkov vo výkrme HD, zvýšenie úrovne výživy. Hlavnou úlohou rastlinnej výroby zasa je zabezpečiť pre živočíšnu výrobu dostatok krmovín v požadovanej kvalite a popritom ešte vyprodukovať tržné plodiny, ktoré pri ich predaji budú vynášať zisk. Pri výrobných procesoch neustále hľadať skryté rezervy na znižovanie nákladov, čo je jedinou schodnou cestou prvovýrobcov pri takýchto kolísajúcich odbytových cien.

Plán osevu na rok 2013/2014 a celková úroda v t

	Plocha	Množstvo celkom v t	
pšenica ozimná	375,82 ha	(4,0 t/ha)	1503
jačmeň jarný	174,55 ha	(3,8 t/ha)	663
jačmeň ozimný	40,00 ha	(3,0 t/ha)	120
triticale	60,00 ha	(4,0 t/ha)	240
kukurica na zrno	63,65 ha	(6,0 t/ha)	382
trávy na o. p.	319,84 ha	(10 t/ha)	3200
kukurica na siláž	208,04 ha	(25 t/ha)	5201
cirok	16,24 ha	(25 t/ha)	406
lucerna	143,30 ha	(35 t/ha)	5016
lúky	66,90 ha	(3 t/ha)	200
pasienky	516,36 ha	(2 t/ha)	1032

Zámer živočíšnej výroby

plánovaná produkcia mlieka spolu v tisíc litroch	1655	
ročná dojivosť na 1 ks	6000	
brakovanie kráv	25	%
teľné kravy z celého stáda	57	%
predaj brojlerových kurčiat spolu v kg	400000	
predaj hovädzieho dobytku spolu v kg	150000	
predaj jahniat spolu v kg	14000	
predaj ovčieho mlieka spolu v litroch	16000	

Plán investícií v EUR

nákup poľnohospodárskych pozemkov	200000,- EUR
nákup poľnohospodárskych strojov	100000,- EUR
prevod VTJ do základného stáda	140000,- EUR
stavebné investície	5000,- EUR

6./ Návrh na vysporiadanie hospodárskeho výsledku - straty

Hospodársky výsledok – strata za rok 2013 vo výške – 73 805,74 EUR sa preúčtuje na účet neuhradenej straty minulých rokov.

7. Mimoriadny náklad

V roku 2013 vznikla v družstve škoda na plodine repky ozimnej olejnej v rastlinnej výrobe v sume 15 543,- EUR. Škoda bola spôsobená aj jesennou suchotou, ale značnú časť škody spôsobila divá zver. Na celej výmere, t. j. 96,50 ha došlo k úplnému zničeniu plodiny. Zničená plodina sa síce nahradila pestovaním plodiny kukurice na siláž, ale vynaložené náklady na sejbu repky museli byť zaúčtované ako škoda.